

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНАТА
ОБЛАСТ СМЕТКОВОДСТВО НА ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ ПРИ
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Со Одлука бр. 1702-60/12 од 24.2.2014 година донесена на 73. седница на Наставно-научниот совет на Економски факултет, одржана на 24.2.2014 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на наставник во сите звања за наставно - научната област сметководство на Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

На Конкурсот објавен во дневните весници „Нова Македонија“ и „Коха“ на 1.2.2014 година во предвидениот рок се пријавил кандидатот д-р Александар Костадиновски, доцент на Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Рецензентската комисија во состав:

д-р Блажо Недев - редовен професор, област сметководство, претседател,

д-р Зоран Миновски – редовен професор, област сметководство, член,

д-р Живко Атанасовски – редовен професор, област финансии, член,

по разгледувањето на пристигнатата пријава го изготви следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Д-р Александар Костадиновски е роден на 30 април 1980 година во с. Долно Седларце, Општина Брвеница. Основно образование завршува во с. Брвеница, а средно гимназиско образование во Тетово, со континуиран одличен успех. Во 2003 година дипломира на Економскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на насоката Сметководство и ревизија, со просечен успех во студиите 9,00. Истата година се запишува на постдипломски студии од областа сметководство и ревизија при Економскиот факултет во Скопје, на кои по положување на предвидените испити со средна оценка 8.75, на 6 декември 2005 година го одбранува магистерскиот труд на тема „*Сметководствено планирање во претпријатијата*“, со што се стекнува со научен степен **магистер по економски науки** од областа сметководство и ревизија.

Во 2007 година на Економскиот факултет во Скопје пријавува тези за изработка на докторска дисертација. На 8 јуни 2009 година ја одбранува докторската теза на тема „*Мерење на перформансите и контрола на трошоците во здравствениот сектор*“ и се стекнува со научен степен **доктор по економски науки**. Своето академско образование д-р Александар Костадиновски го стекнува под менторство на проф. д-р Блажо Недев.

Во 2004 година се вработува како асистент ревизор во Друштвото за ревизија „Димитров ревизија“ - Скопје. Во 2005 година заснова работен ангажман во Трговското друштво „Ма импекс“, на позиција финансиски работник. Во мај 2006 година е примен да волонтира на Европскиот универзитет во Скопје. Од 1 октомври 2006 година е избран за асистент на Факултетот за економски науки при Европски универзитет - Република Македонија, на предметните дисциплини Платен промет и Принципи на сметководство. На Европскиот универзитет работи сè до 1 март 2009 година.

Во октомври 2009 година е избран за доцент на група предмети од областа сметководство на Економскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, врз основа на рецензија објавена во „Универзитетски билтен“ бр.26 од 3 септември 2009 година.

Наставно-образовна дејност

Во периодот откако е избран за доцент на Економскиот факултет во Штип, д-р Александар Костадиновски на првиот циклус на студии успешно изведувал наставно - образовни активности по следниве предметни дисциплини: Сметководство, Финансиско сметководство, Управувачко сметководство, Планирање, анализа и контрола на трошоци во здравството, Меѓународни сметководствени стандарди, Сметководствени информациони системи, Макроекономија, Основи на финансии, Економика на внатрешна трговија и Економија на развој.

Предметните дисциплини се содржани во студиските програми на Економскиот факултет, Факултетот за туризам и бизнис логистика и Факултетот за информатика. Наставно-образовната активност од прв циклус студии кандидатот ја остварува во наставните центри: Штип, Струмица, Скопје, Гевгелија, Кочани и Радовиш.

Кандидатот во изборниот период одржува настава на студиските програми за втор циклус студии (Финансиско известување и ревизија, Здравствен менаџмент, МБА менаџмент) покривајќи настава по следните доверени предметни дисциплини: Финансиско известување, Управување со трошоци, Анализа на финансиски извештаи и ревизија и Менаџирање со алокација на средствата во здравствената дејност.

За потребите на наставата на Економскиот факултет, д-р Александар Костадиновски има издадено рецензирани скрипти, рецензиран учебник и практикум.

Рецензирани скрипти:

Александар Костадиновски - *Макро и микро аспектите на трошоците во здравствениот сектор* - Економски факултет, Универзитет „Гоце Делчев“, Штип, 2011, стр. 223.

Целокупната материја во ова учебно помагало авторот ја изложува во две компактни целини. Со изучување на макро приодот на трошоците во здравствениот сектор студентите ќе можат да проникнат во природата на постоењето и функционирањето на здравствениот систем, да ги оценат современите теоретски модели на организациона поставеност и можноста за нивно практично имплементирање и детерминирање на перформансите на здравствената организација. Микро приодот, пак, на студентите и пошироката јавност им овозможува да ги согледаат моделите на мерење и контрола на трошоците во здравствените организации, да проценат во која мера нивната ефикасност, одговорност е детерминирана врз принципите на дејствување на економските законитости, меѓутоа, и врз регулативата поврзана со функционирање на системот.

Александар Костадиновски, Оливера Георгиева Трајковска – *Осврт кон меѓународните стандарди за финансиско известување* - Економски факултет, Универзитет „Гоце Делчев“, Штип, 2013, стр.168.

Воскриптата авторите ги опфаќаат суштинските деловина одделните Меѓународни сметководствени стандарди, Меѓународни стандарди за финансиско известување и Толкувања на МСС и МСФИ, кои на студентите ќе им овозможат стекнување на основните сознанија за целите, барањата, делокругот на примена на одделните стандарди, неопходни во процесот на составување и презентирање на финансиските извештаи на деловните ентитети. МСС и МСФИ несомнено имаат пресудна улога во процесот на унификација и хармонизација на финансиското известување во глобални рамки. Меѓународните стандарди за финансиско известување ги стандардизираат финансиските извештаи и финансиското известување, преку упатствата за нивната примена и начинот на којшто се користат методите за проценка на позициите, главно, за да се изготват финансиските извештаи што ќе дадат вистински непристрасен и веродостоен преглед на имотот, обврските и капиталот, промените во финансиската состојба и финансискиот резултат на деловните субјекти.

Рецензиран учебник и практикум:

Александар Костадиновски, во коавторство – *Основи на сметководство* – Европски универзитет, Скопје, 2007. (Со Одлука бр.1702 – 106/10 од 26.11.2009 год. ННС на Економски факултет – Штип, на 38. седница, а по претходно доставено барање на кандидатот бр.1707-104/1 од 5.11.2009 год., го има одобрено користењето на овој материјал како авторизиран материјал на кандидатот за предметната дисциплина Финансиско сметководство и тоа како: *Основи на финансиско сметководство, 256 стр. и Финансиско сметководство – апликации, 70 страни.*)

Во учебникот авторите укажуваат на целта на сметководството да го следи и квантифицира работењето на претпријатието, кое се манифестира низ промената на средствата, обврските, капиталот и успехот во работењето. Значи, станува збор за следење и квантифицирање на настаните и трансакциите кои се резултат на односите на претпријатието со опкружувањето (купувачите, добавувачите, вработените, инвеститорите, кредиторите, државата, јавноста и др.).

Во трудов како составен дел се опфатени и апликативни примери и задачи, кои ќе им помогнат на студентите и на останатите заинтересирани кон успешно разработување и понатамошен развој и надградба на презентираната материја.

Доц.д-р Александар Костадиновски бил рецензент на три рецензирани скрипти: „Планирање, програмирање и буџетирање“ од д-р Оливер Бакрески, „Современи тенденции во јавното здравство“ од д-р Круме Николоски и „Анализа на финансиски извештаи“ од д-р Оливера Ѓеоргиева-Трајковска и м-р Благица Колева.

Д-р Александар Костадиновски бил ментор на студенти од прв и втор циклус студии. Ментор е на два магистранти, од кои еден го има одбрането магистерскиот труд, а еден е во фаза на подготовка. Истовремено бил член на комисијата за одбрана на уште шест магистерски работи.

Ментор бил на единаесет успешно одбранети дипломски работи и член на комисијата на десетици одбранети дипломски работи на студенти од прв циклус на Економскиот факултет и Факултетот за туризам и бизнис логистика.

Раководител е на студенти од Економскиот факултет кои учествувале на меѓународен натпревар – Мини олимпијада по сметководство во Бања Лука, Босна и Херцеговина, во 2013 година.

Кандидатот е подготвувач на елаборатот за две акредитирани студиски програми: Сметководство, финансии и ревизија, прв циклус студии; Финансиско известување и ревизија, втор циклус студии.

Д-р Александар Костадиновски бил рецензент за избор во звање на десет наставници и соработници на Економскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип.

Научноистражувачка дејност

Уште во текот на основните и магистерските студии, д-р Александар Костадиновски покажува континуиран интерес кон сметководствените дисциплини. Тој интерес го води кон изработка на магистерски труд под наслов „Сметководствено планирање во претпријатијата“ кој ја одбрал во 2005 год. Својот научен интерес го продлабочува на докторските студии, при што во 2009 г. ја одбрал својата докторска теза со наслов „Мерење на перформансите и контрола на трошоците во здравствениот сектор“.

Во периодот меѓу двата избора д-р Александар Костадиновски се јавува како автор повеќе научни трудови.

– Трудови со оригинални научни резултати објавени во меѓународни публикации:

1. Kostadinovski, Aleksandar and Gorgieva -Trajkovska, Olivera (2010): ***The accounting view of tax reforms in Republic of Macedonia***. Conference Proceedings: 2-nd Balkans and Middle East Countries Conference on Auditing and Accounting History (2.BMAC), Istanbul, Turkey. pp.1609 – 1632. ISBN 978-975-01960-9-6

Предмет на истражување во овој труд се даночните реформи кои се спроведуваат во Република Македонија, гледано од сметководствен аспект, и нивното влијание врз економскиот раст и развој на земјата. Авторите во трудот нагласуваат дека

современиот даночен систем и ефикасната даночна администрација се основа за економскиот развој на секоја земја. Зголемената вработеност, проширените одговорности и континуираните барања за поажурно и поефикасно даночно известување, ги принудуваат даночните регулатори да работат многу поефикасно и поефективно.

2. Jovanova, Blagica and Kostadinovski, Aleksandar and Gorgieva-Trajkovska, Olivera (2012) **Internal Audit in Banks in a Function of Risk Management**. Conference Proceedings: 5TH International Conference –Crisis Management Days, Velika Gorica, Croatia. pp.567-586. ISBN 978-953-7716-31-8

Авторите во овој труд ја анализираат внатрешната ревизија во банките, како независна активност која обезбедува објективно и стручно мислење за нивното работење, кое е советодавно по карактер, чијашто основна цел е зголемување на вредноста и подобрување на работењето на банката. Филозофијата на внатрешната ревизија се согледува во континуираното следење на целокупното работење на банката, со цел да се провери дали банката систематски управува со ризиците кои произлегуваат од оперативните активности на банката, во согласност со принципите на стабилно работење, вклучувајќи управување со ресурсите на информациската технологија и други поврзани технологии.

3. Kostadinovski, Aleksandar and Gorgieva-Trajkovska, Olivera (2012) **Benefits of improving the financial reporting in Republic of Macedonia**. Conference Proceedings: 1st International conference - South-East European Countries towards European Integration, Elbasan – Albania. pp.50-55. ISSN 2221-5956

Во трудот авторите нагласуваат дека висококвалитетното финансиско известување е основа за функционална пазарна економија и основа за здрав финансиски систем. Квалитетот на финансиското известување во Република Македонија е детерминиран од усвојувањето и примената на унифицираните меѓународни стандарди и етички принципи за финансиско известување. Авторите ги нотираат активностите и дејствијата, потребни за остварување на ваквите цели, како што се подобрување на регулаторната и институционална рамка за финансиско известување, квалитативна поддршка на сметководствената и ревизорската професија и поддршка на образованието, обуката и јавната доверба во финансиското известување.

4. Kostadinovski, Aleksandar and Jovanova, Blagica (2012) **Трошоци и придобивки од меѓународните стандарди за финансиско известување**. Conference Proceedings: ICBEF - International Conference for business, economics and finance, From Liberalization to Globalization: Challenges in the Changing World, Economic Faculty – Stip. pp.579-584. ISBN 978-608-4504-88-7

Во овој труд авторите истакнуваат дека при секојдневното менување на економското сценарио во светски рамки, автентичноста на финансиските извештаи на компаниите изготвени според МСФИ, претставува основа врз која инвеститорите и бизнис заедницата можат да ги донесуваат деловните одлуки. Ваквите извештаи се веродостојна слика на работењето на компаниите сè додека даваат непристрасна оценка за нивната финансиска состојба и успешност. Но, на флексибилноста што ја овозможуваат МСФИ, авторите им препишуваат и определени слабости. Имено, слободата на претпријатијата при изборот на методите за презентирање на определени сметководствени категории, дава можност финансиските извештаи да ги презентираат само посакуваните резултати, односно остава простор за манипулација со приходите и профитот, прикривање на објективноста на определени финансиски трансакции, што во краен случај резултира со измама.

5. Jovanova, Blagica and Kostadinovski, Aleksandar (2012) **Management on a human resource**. Conference Proceedings: International Scientific Conference: Faces of the Crisis, Mart, European University, Skopje. pp.683-687. ISBN 978-608-4574-47-7
6. Gorgieva-Trajkovska, Olivera and Kostadinovski, Aleksandar (2013) **Why IFRS – reasons for transition**. Conference Proceedings: Accounting and Audit in the Context of European Economic Integration: Advancements and expectations. International Scientific Conference, Moldova. pp.60-63. ISBN 978-9975-4242-7-1

7. Gorgieva-Trajkovska, Olivera and Kostadinovski, Aleksandar and Dimitrova, Janka (2013) **Implementation of global IFRS in the national accounting regulations, with special reference to Macedonia**. Зборник на трудови: Промените во глобалното општество. Трета меѓународна научна конференција. Европски универзитет, стр.393-400. ISBN 978-608-4574-58-3

- Трудови со оригинални научни резултати, објавени во зборник од трудови од меѓународни научни конференции.

8. Kostadinovski, Aleksandar and Jovanova, Blagica (2011) **Planning capital investments**. Conference Proceedings: Economics and Management in the 21st Century - Solutions for Sustainability and Growth, D.A. Tsenov Academy of Economics, Svishtov, Bulgaria. pp.45-52. ISBN 978-954-23-0678-8

Во трудот авторите ја претставуваат рамката на чекори кои претпријатијата треба да ги имплементираат во процесот на планирање на капиталните трошоци, што е мошне значајно за долгорочната финансиска стабилност, особено во услови на интензивна инвестициска активност. Тесната поврзаност меѓу сметководственото планирање и портфолио - анализите кои се вршат во компаниите, а кои од своја страна се поврзани со инвестициските вложувања и планирањето на инвестициите, како дел од интегралниот процес на сметководственото планирање, се протега на три основни подрачја: определување на вкупниот износ на капиталните издатоци за алтернативните проекти, избор на инвестиционен проект и дефинирање на можните извори за финансирање на инвестицискиот проект.

9. Jovanova, Blagica and Kostadinovski, Aleksandar (2011) **Accounting as a control system**. Conference Proceedings: International Jubilee Scientific Conference, Economics and Management in the 21st Century-Solutions for Sustainability and Growth, D.A. Tsenov Academy of Economics, Svishtov, Bulgaria. pp.339-346. ISBN 978-954-23-0678-8

10. Kostadinovski, Aleksandar and Jovanova, Blagica (2011) **Impact of economic crisis on the world economy in Bulgaria and Macedonia**. Седма меѓународна научна конференција на младите научни работници “Икономиката на Бугарија - патят към евро” University of National and World Economy, Софија, Бугарија.

Во трудот е анализирано влијанието што го има светската економска криза врз економијата на Република Македонија и Република Бугарија. Според авторите светската економска криза се појави како пандемија која се прошири со голема брзина низ светот, оставајќи различни рецесивни симптоми во секоја национална економија, некаде повеќе, некаде помалку. Светските и национални економски аналитичари и институции прават планови и стратегии за надминување на кризата, за лекување на последиците, но и за анализирање на причините како настапи кризата, до кога ќе трае и зашто не беше благовремено антиципирана.

11. Gorgieva-Trajkovska, Olivera and Kostadinovski, Aleksandar (2010) **The tax reforms in the Republic of Macedonia in the post-recession**. In: International conference “The economy and business in post-recession”, Faculty of Economics, Prilep, Republic of Macedonia.

12. Gorgieva-Trajkovska, Olivera and Kostadinovski, Aleksandar and Jovanova, Blagica (2012) **The role of promotion in creation of positive accounting firm image**. Conference Proceedings: International Conference “The Role of Media in Promotion of Product and Service”, Skopje, Macedonia. ISSN 978-608-4691-01-3

13. Jovanova, Blagica and Kostadinovski, Aleksandar and Gorgieva-Trajkovska, Olivera (2012) **Control and audit - tools for preventing economy frauds**. Conference Proceedings: Contemporary Managerial Practices VII. Projects and Regions, Burgas, Bulgaria. pp.267-274. ISSN 1313-8758

14. Gorgieva-Trajkovska, Olivera and Kostadinovski, Aleksandar (2012) **Financial reporting quality and investment efficiency**. Challenges in Contemporary Economy, Ботевград. стр.963-977. ISBN 978-954-9432-57-2

15. Jovanova, Blagica and Kostadinovski, Aleksandar and Gorgieva-Trajkovska, Olivera (2012) **Opportunities for cooperation between Macedonia and Bulgaria in the field of tourism as a tool against poverty**. International Conference “Regional Development in Bulgaria: Trends and perspective” Sofija- Bulgaria.

16. Kostadinovski, Aleksandar and Gorgieva-Trajkovska, Olivera and Jovanova, Blagica (2012) *Conflicts of interest in the accounting and auditing profession*. Conference Proceedings : Sovremenni upravleniski praktiki VII proekti i regioni, Burgas, Bulgaria. pp.242-248. ISSN 1313-8758

Во овој труд се анализирани спротивностите кои може да се јават помеѓу сметководствената и ревизорската професија. Ваквите анализи авторите ги темелат на ревизорските неуспеси да се детектираат проблемите во големите корпорации (Енрон, Пармалат, WorldCom, НИН, но и на светкиот сметководствен и ревизорски гигант Артур Андерсен), што доведоа до нивно пропаѓање, но и до загрозување на довербата на интересните групи во транспарентноста, интегритетот и одговорноста на сметководителите и ревизорите. Авторите ги потенцираат карактеристиките на двете професии да понудат сигурност дека издадените сметководствени извештаи нудат објективно презентирање на промените предизвикани од финансиските настани и трансакции во работењето на претпријатијата.

17. Kostadinovski, Aleksandar and Jovanova, Blagica (2012) *Estimating current capital structure*. Conference Proceedings: Деветта меѓународна научна конференција - Challenges in contemporary economy, Ботевград, стр.940-950. ISBN 978-954-9432-57-2
Во трудот авторите одбележуваат дека доверителите и акционерите очекуваат да бидат компензирани за направените трошоци за инвестирање на нивните средства во еден одреден бизнис. Пресметаниот просечен трошок на капиталот (WACC) е есконтната стапка или временската вредност на парите, што се користи за претворање на очекуваниот - иден слободен готовински тек во сегашна вредност. Во трудот се опишува првиот чекор во проценката на WACC, односно утврдувањето на структурата на капиталот на компанијата.

18. Kostadinovski, Aleksandar and Jovanova, Blagica (2012) *Koncepcija za obedinjavane na riska v zdravstvenoto osigurjavane*. Conference Proceedings: Deseta nacionalna konferencija - Zastrahovatelniyat i osiguritelniyat pazar: Realnosti, vizija, ocekvanija i prioriteti za upravljenje na promjanata, Sofija, Bulgaria. стр.175-181.

Во овој труд се анализирани најважните елементи во здружување на ризикот во здравствено осигурување: да се воспостават соодветни и веродостојни системи на управување, да се обезбеди собирање и управување на финансиите и да се осигура дека давателите на услуги се надоместени соодветно. Здружувањето на ризикот е функција на здравствениот систем, каде што собирањето на здравствените приходи е трансферирано на организациите кои вршат набавка (фондовите). Авторите ја потенцираат важноста стратегискиот купувач т.е. фондот да воспостави јасна поврзаност меѓу саканата здравствена интервенција и селекција на најдобриот давател на истата. Постапувањето на приоритети претставува систематски пристап во дистрибуција на расположливите ресурси во здравствената заштита, оптимално помеѓу конкурентните барања, кои се предмет на ограничувања.

19. Jovanova, Blagica and Kostadinovski, Aleksandar (2012) *Marketingjat kato osnova za podobrjavane na pazarnija djal, finansofata stabilnost, konkurentosposobnostta i kacestvoto na obsluzvane na osiguritelnoto druzestvo*. Conference Proceedings: Zastrahovatelniyat i osiguritelniyat pazar reaznosti, vizija, ocekvanija i prioriteti za upravljenje na promjanata, Sofija, Bulgaria. стр.182-188.
20. Gorgieva-Trajkovska, Olivera and Kostadinovski, Aleksandar and Jovanova, Blagica (2012) *Transition to internatioanl financial reporting standards – needs and problems*. Conference Proceedings: Contemporary managerial practices VII. projects and regions. University of Burgas, Burgas, Bulgaria, pp. 379-385. ISBN 1313-8758
21. Kostadinovski, Aleksandar and Dimitrova, Janka and Georgieva Svrтинov, Vesna (2013) *International education standards for professional accountants*. Conference Proceedings: Jubilee International Scientific Conference “Finance and Economic Accounting - conditions, trends and perspectives” dedicated to the 60th Anniversary of Finance and Economic Accounting Bachelor Programme, 2. Svishtov, Bulgaria. pp. 222-227. ISBN 978-954-23-0910-9

Во овој труд авторите нагласуваат дека унапредувањето на сметководственото образование преку развој и имплементација на меѓународните сметководствени стандарди за едукација ќе ја подобри компетентноста на глобалната сметководствена професија и ќе придонесе за зголемување на довербата на јавноста за работата на сметководителите. За да се излезе во пресрет на предизвиците со кои се соочува глобалната економија, сметководствената професија треба да се осигура дека поединците кои ја практикуваат истата, го поседуваат потребното ниво на компетентност, кое континуирано треба да се одржува. Компетентноста се развива и одржува преку иницијалното образование и практичното искуство, проследено со континуиран професионален развој.

22. Kostadinovski, Aleksandar and Gorgieva-Trajkovska, Olivera (2013) **Differences between International Financial Reporting Standards and Generally Accepted Accounting Principles**. *Aktuelnosti - Journal of Social Issues* (22). Banja Luka, BiH. pp. 90-117. ISSN 0354-9852.

Во овој труд авторите укажуваат дека унифицираните сметководствени стандарди го подобруваат функционирањето на глобалните пазари на капитал, преку обезбедување подобра информираност на инвеститорите и другите корисници на финансиските извештаи. Тие ги намалуваат трошоците за подготовка и толкување на финансиските извештаи и придонесуваат кон намалување на трошокот на капиталот. Инвестирањето во растечките пазари ја наметнува потребата да се познаваат двата светски главни сметководствени системи: Општоприфатените сметководствени принципи (ОПСП) и Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ). Во трудот авторите потенцираат дека двата основни сметководствени системи имаат неколку разлики помеѓу нив кои можат да влијаат на резултатите. Ако ги осознаеме разликите меѓу ОПСП и МСФИ можеме подобро да ги оцениме извештаите од компаниите.

23. Kostadinovski, Aleksandar and Gorgieva-Trajkovska, Olivera and Dimitrova, Janka (2013) **The implications of European debt crisis on EU enlargement**. *Conference Proceedings: The Future of Integration, the Future of the European Union*. Svishtov, Bulgaria. pp.20-28. ISBN 978-954-23-0867-6.

Во трудот авторите подвлекуваат дека должничката криза во Европската унија е резултат на неспособноста на некои земји да воспостават контрола над растечкиот јавен долг, кој создаде огромен притисок врз стабилноста и опстанокот на процесот за понатамошно европско проширување. Според авторите континуираната финансиска поддршка (од ММФ, Европската централна банка и ЕУ) за јужноевропските земји како што се Грција, Португалија и Шпанија, не ги продуцираше саканите ефекти. Покрај тоа, високиот степен на зависност на грчкиот финансиски пазар од банките на Кипар ја стави земјата и ЕУ во исклучително тежка положба. Авторите сметаат дека актуелната криза постави сериозни предизвици и сомнежи во врска со кохезијата и идната интеграција на Унијата.

24. Kostadinovski, Aleksandar and Atanasoski, Drasko (2013) **Determinants of a healthcare information system**. *Standards in and challenges to public administration in XXI century, Jubilee International Scientific Conference*. Svishtov, Bulgaria. pp. 600-607. ISBN 978-954-23-0884-3.

Во овој труд се подвлекува дека здравствените информативни системи треба да одговорат на потребите и барањата на различни институции во рамки на сеопфатниот план, користејќи го пристапот на соработка наместо пристапот на поединечно разгледување од само еден ентитет. Во контекст на реформите и децентрализацијата на здравствениот сектор, здравствените системи се менацираат до ниво на испорака на услугата. Ваквиот премин на функциите од централно до периферно ниво генерира нови информационални потреби и бара длабинско реструктурирање на информационите системи со промена на барањата за собирање на податоци, нивно процесирање, анализирање и разбирање. Авторите потенцираат дека стандардизацијата и квалитетот на информацијата претставуваат главни предизвици во спроведување на реформите во здравствениот сектор, праќање кое треба да биде покренато од централно ниво

25. Dimitrova, Janka and Gorgieva-Trajkovska, Olivera and Kostadinovski, Aleksandar (2013) *Experts inclusion in the audit for better audit reports*. Јубилејна меѓународна научнопрактична конференција-Финансиите и финансиското сметководство-состојби,тенденции, перспективи, Стопанска академија Ценов, Свиштов, Бугарија, 2013. ISSN 978-954-23-0910-9
26. Georgieva Svrtinov, Vesna and Gorgieva-Trajkovska, Olivera and Kostadinovski, Aleksandar (2013) *The Impact of Financial Instability on FDI Dynamics. International Scientific Conference: "Finance and Economic Accounting-the Current Situation, Trends and Prospects*. Svishtov, Bulgaria. ISSN 978-954-23-0909-3,.
27. Miceski, Trajko and Kostadinovski, Aleksandar (2013) *Trends of population natality in Macedonia and neighboring countries*. Regionalni razvoj i demografski tokovi zemalja Juogistocne Evrope; Međunarodni naučni skup (18). pp. 449-456. ISBN: 978-86-6139-067-8, Nis, Srbija.
28. Dimitrova, Janka and Gorgieva-Trajkovska, Olivera and Kostadinovski, Aleksandar (2013) *Задолженоста и неликвидноста – најгорлив проблем за македонските компании*. Зборник, Четврта меѓународна научна конференција, „Меѓународен дијалог: Исток - Запад (култура, славјанство и економија)“, Славјански институт, Свети Николе. Стр.568-573. ISBN 978-608-4689-04-1
– Трудови со оригинални научни резултати, објавени во домашни списанија.
29. Kostadinovski, Aleksandar and Gorgieva-Trajkovska, Olivera (2011) *Планирање на трошоци за истражување и развој*. Годишен зборник 2011, Економски факултет Штип. pp. 55-62. ISSN 1857-76-28.

Според авторите сите трошоци поврзани со истражувањето и развојот треба да бидат признаени како трошоци за настанување на приходите и треба да бидат признаени како такви во периодот кога настануваат, поради неизвесноста на ширината и должината на идниот бенефит од таквите трошоци за компанијата. Авторите потенцираат дека менаџерите треба да бидат свесни за зголемената потреба од забрзан раст на активностите од развојот и истражувањето и потребата да се имаат предвид ваквите трошоци, како од краткорочен така и од долгорочен аспект.

30. Jovanova, Vlagica and Kostadinovski, Aleksandar (2011) *"Expectations gap" – current phenomenon in the contemporary auditing profession*. Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, Економски факултет, Годишен зборник 2011. pp. 179-187. ISSN 1857-76-28

Д-р Александар Костадиновски одржал секциско предавање на 9 меѓународни научни конференции, за што поседува и соодветни сертификати, и тоа:

1. 2-nd Balkans and Middle East Countries Conference on Auditing and Accounting History (2.BMAC), 15-18 September, 2010, Istanbul, Turkey.
2. International Jubilee Scientific Conference "Economics and Management in the 21-st Century - Solutions for Sustainability and Growth", 8-9 November, 2011 Svishtov, Bulgaria.
3. International Conference "Contemporary managerial practices VII" Projects and Regions. University of Burgas, Burgas, Bulgaria, February, 2012.
4. 1st International Conference South-East European Countries toward European Integration, 20th October 2012, Elbasan, Albania.
5. International Conference "The Role of Media in Promotion of Product and Service", Macedonian Marketing Association, Skopje, Macedonia, June 2012.
6. First International Conference for Business, Economy and Finance "From Liberalization to Globalization: Challenges in a Changing World", 3-5 September, 2012, Stip, Macedonia.
7. Трета меѓународна научна конференција "Промените во глобалното општество", Европски Универзитет, Скопје, јуни 2013.
8. Međunarodni naučni skup "Racunovodstvo u teoriji I praksi", Banja Luka, maj, 2013.
9. Međunarodni naučni skup "Regionalni razvoj i demografski tokovi zemalja Juogistocne Evrope"- Nis, June, 2013.

Во периодот меѓу двата избора е член на организациониот одбор на следниве научни собири:

1. First International Conference for Business, Economy and Finance “From Liberalization to Globalization: Challenges in a Changing World”, 3-5 September, 2012, Faculty of Economics, Stip, Macedonia.
2. Научен собир „Порече низ историјата“ – Здружение на граѓани Поречки средби и Институт за национална историја, Самоков, септември 2009.

Учесник е во научноистражувачки проект одобрен во 2013 година од Фондот за научноистражувачка работа при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, со наслов *Состојби и перспективи за зголемување на natalitetot во Р.Македонија со осврт на идентификување на факторите на влијание.*

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Д-р Александар Костадиновски има објавено трудови во зборник на трудови од стручен собир во земјава и тоа:

1. Kostadinovski, Aleksandar (2012) **Последиците од економската криза врз процесот на конвергенција и хармонизација на финансиското известување.** Зборник на трудови од XIV Симпозиум на сметководителите на Република Македонија, Струга. стр.377-400. ISBN 978-9989-747-31-1

Во овој труд авторот нагласува дека актуелната економска и финансиска криза има значајни импликации врз сметководството, како за практиката така и за академската стручна заедница. Во областите кои ги проучуваат сметководствените и ревизорски практики, постои вистински загриженост за бројните проблеми и недостатоци откриени со кризата. Авторот ја потенцира неопходноста да се препознаат недостатоците и слабите точки на финансиското известување, да се имаат во предвид ризиците, да се користат професионално подготвени информации и други нефинансиски податоци, со цел да се обезбеди одржливоста и транспарентноста на финансиските извештаи. Потребен е нов пристап кој ќе ја врати довербата во сметководството, како на веродостоен функционален систем и практична активност и кој ќе го консолидира интегритетот во професијата.

2. Kostadinovski, Aleksandar and Gorgieva-Trajkovska, Olivera (2013) **Факторите за промена на сметководствената професија како глобална, општествена, економска, организациона и институционална активност.** Зборник на трудови - Економско-финансиската криза и сметководственото окружување-предизвици за сметководството, ревизијата и финансиите и позиционирањето на сметководствената професија. Симпозиум Сојуз на сметководители, Струга.стр.155-182. ISSN 978-9989-747-32-8

Во трудот се разработени факторите кои имаат потенцијал да предизвикаат трансформациони промени во улогата на сметководителите и во позиционирањето на професијата во посткризниот период. Во зависност од одговорот на сметководителите на потенцираните фактори, постојат големи разлики за тоа како професијата може да биде перципирана во иднина. При истражувањето на спектарот на можни резултати, авторите во трудот ги потенцираат генеричките сценарија за иднината на сметководствената професија во текот на следната деценија. На едниот крај од спектарот, сметководителите може да се посматраат како „дел од проблемот“ што ја предизвика финансиската криза и континуираната економска несигурност, поради неуспехот да обезбедат рано предупредување и сигнали за постојниот ризик. На другиот крај е можноста сметководителите да бидат посматрани и вреднувани од страна на општеството како „чувари на интегритетот“. Ваквото позиционирање подразбира работење на сметководителите според највисоките етички стандарди и осигурување дека нивните клиенти целосно се усогласуваат со регулаторните барања.

3. Dimitrova, Janka and Kostadinovski, Aleksandar (2013) **Примената на МСФИ за МСЕ, императив за унифицирано финансиско известување.** Зборник на трудови - Економско-финансиската криза и сметководственото окружување-предизвици за сметководството, ревизијата и финансиите и позиционирањето на сметководствената

професија. Симпозиум Сојуз на сметководители, Струга. стр.448-469. ISSN 978-9989-747-32-8

Д-р Александар Костадиновски одржал пленарни предавање на стручни собири и тоа на:

1. INGAS The Balkans 2010 – Balkan Countries Natural Gas Symposium, 08-09 october 2010 Skopje.
2. XIV Симпозиум на сметководителите на Република Македонија во организација на Сојуз на сметководители на Република Македонија во 2012 година.
3. Предавање на три работилници во организација на Стопанска Комара на Република Македонија во 2013 година.

Учесник е во стручен проект *Обука на внатрешните ревизори од јавниот сектор во Република Македонија*. Проектот е реализиран во Република Македонија во организација на Центарот за развој на финансии – Љубљана и Министерството за финансии на Република Македонија. Проектот е реализиран во период 2012-2014 година и е финансиран од УСАИД.

Д-р Александар Костадиновски во изборниот период се стекнал со Лиценца за вештак од областа на материјалното, сметководственото и финансиското работење и со Уверение за положен испит за проценувач на капиталот на трговски друштва, јавни претпријатија и други правни лица. Во овие области остварува апликативна дејност како надворешен соработник на Бирото за судски вештачења, орган во состав на Министерството за правда. Во овој период учествува во изготвувањето на 74 стручни наоди за вештачења и проценки.

Доц.д-р Александар Костадиновски во два наврати е биран од страна на ННС на Економскиот факултет за член на Универзитетскиот сенат (Одлука бр.0701-1565/46 од 27.12.2010 и Одлука бр.0701-432/2 од 27.04.2011 на Универзитетски сенат). Исто така, два пати е биран и за член на Централна пописна комисија за спроведување на попис на Универзитет за 2011 година и 2012 година. Член е и на три факултетски комисији: Комисија за самовалуација, Комисија за признавање на испити на студентите (претседател) и Комисија за утврдување на исполнетост на услови за стекнување на статус на истакнат стручњак од практиката (претседател).

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на поднесените материјали, Рецензентската комисија констатира дека кандидатот д-р Александар Костадиновски ги исполнува сите законски и нормативни критериуми за избор во звањето вонреден професор по економски науки за наставно-научната област сметководство. По проучувањето на приложената документација на кандидатот и увидот во објавените трудови, Комисијата е едногласна во мислењето дека:

- Кандидатот Александар Костадиновски поседува децениско работно искуство како асистент и доцент по група предмети од областа на сметководството и бројни предметни дисциплини од областа на економските науки.
- За време на својот ангажман, кандидатот Д-р Александар Костадиновски со успех, професионално и одговорно, исполнително и со максимална ангажираност и совесност ги извршува сите активности во рамките на Универзитетот и Факултетот. Во едукативниот процес има користено современи методи на предавања, остварувајќи интерактивна комуникација со студентите. Треба посебно да се истакне дека станува збор за млад, квалитетен и одговорен наставно-научен кадар пред кого стои можност за уште посериозно напредување во кариерата и унапредување на наставните предмети и на факултетот во целина како врвна високо образовна институција.
- Евидентна е научно-истражувачката активност на кандидатот д-р Александар Костадиновски која се гледа од бројните трудови објавени, како во домашни така и во меѓународни научни списанија, како и од бројните настапи на меѓународни конференции и останата апликативна активност. Сето ова го претставува кандидатот како солиден и афирмиран научен работник и како самостоен истражувач од областа на сметководството.

- Д-р Александар Костадиновски перманентно од својот избор во звањето доцент се ангажирал и во меѓународни проекти со што придонесува за афирмирање и унапредување на сметководствената наука и професија.
- Во поткрепа на претходно наведените констатации зборуваат и податоците за остварените вкупни бодови на кандидатот за неговата досегашна активност во наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, видно од табелата дадена во прилог на рецензентскиот извештај.

Врз основа на искажаните стојалишта, Рецензентската комисија е наполно уверена дека кандидатот д-р Александар Костадиновски, со својата досегашна работа во наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната активност, стручните и научните квалитети, како и изразените морални квалитети се претставува како сериозен, солиден и високопрофесионален наставно-научен работник и истражувач од областа на сметководството. Поради што во согласност со Законот за високо образование како и врз основа на Правилникот за единствените критериуми и постапката за избор во наставно - научни звања на Универзитетот „Гоце Делчев“, **Комисијата има задоволство да му предложи на Наставно - научниот совет на Економскиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип да го избере кандидатот д-р Александар Костадиновски во звањето вонреден професор за наставно - научната област сметководство.**

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Блажо Недев, редовен професор – претседател, с.р.

Проф. д-р Зоран Миновски, редовен професор – член, с.р.

Проф. д-р Живко Атанасовски, редовен професор - член, с.р.

П Р И Л О Г

Табела за вреднување на активностите на д-р Александар Костадиновски, доктор на економски науки, според критериумите за избор на наставници и соработници на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип за периодот 2009-2013 година

Ред. бр.	Наставно - образовна дејност	Број	Поени	Вкупно
3	Рецензирана скрипта и практикум од предавања: 1. Макро и микро аспектите на трошоците во здравствениот сектор 2. Осврт кон меѓународните стандарди за финансиско известување 3. Финансиско сметководство – теорија и апликации	3	8	24
8	Рецензент на учебник, скрипта и сл.	3	1	3
12	Ментор на одбранета магистерска работа	1	3	3
14	Ментор на одбранета дипломска работа	7	1	7
16	Член на комисија за одбранета магистерска работа	6	1	6
17	Член на комисија за дипломска работа	7	0.2	1.4
19	Раководител на студент или ученик во учество на студентска или ученичка манифестација	1	2	2
25	Предавања (неделен просечен фонд на часови во двата семестара во изборниот период)	40	1	40
27	Одржани предавања (или консултации) и вежби на втор циклус студии по одржан курс	20	1	20
30	Рецензент на соработници и наставници	10	1	10
	Вкупно: наставно - образовна дејност		116,4	
Ред. бр.	Научноистражувачка дејност			
5	Труд со оригинални научни резултати објавени во зборник од трудови на научен собир во земјата (29 - 30) во странство (1 – 28)	2 28	1 2	2 56
7	Секциско предавање на научен собир во странство	9	4	36
13	Учесник во научен проект во земјата	1	2	2
19	Член на организационен одбор на научен собир во земјата во странство	1 1	1 2	1 2
	Вкупно: научно- истражувачка дејност		99	
Ред. бр.	Стручно-апликативна, и организациско-развојна дејност			
6	Труд објавен во зборник на трудови од стручен собир во земјата	3	2	6
7	Пленарни предавања на стручни собири во земјата во странство	4 1	2 4	8 4
13	Учесник во стручен проект во земјата	1	5	5

17	Елаборати и експертизи - стручни наоди за вештачења и проценки (во земјата)	74	2	148
27	Член на универзитетски тела - член на Универзитетски сенат - член на Централна пописна комисија	2	5	10
		2	5	10
28	Член на факултетски комисији	3	2	6
	Вкупно: стручно-апликативна и организационо-развојна дејност	197		
	Вкупно: НО + НИ + САОР	116,4 + 99 + 197 = 412,4		

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Блажо Недев, редовен професор – претседател

Проф. д-р Зоран Миновски, редовен професор – член

Проф. д-р Живко Атанасовски, редовен професор - член